

Úzoni-Fosztó, Kénosi-Tízér, Kozma!

I kötet Unitarius egyház történelmi Kézirata -
146. és 149. oldal.

Váradi Komédia

Friem Disputations privat formaliter describere:

Cum Jacobus Rabo, Stephanus Deop Sadi Vulere non potuisset,
circa finem se objicit illi: Haruta eremel, eb, rahi az ha bol,
" talam mej a to bb exone lakul ekis eretne kebb vagy. Ha tudram
" volna eb, ha z amban nem jo ttel volna tal be is. Ad quid Stepha
" mus Rabo: Di don ei us ha tudram volna, hogy illye eb al
" rende jely, nem jo ttam volna ide, mint az eb di z ad az. De illje
" nek rad tol ti, hogy mind jak ast po ho st az em bert pa ni,
" er tol ni, mi helyt valamit ol ly ant mond. Rabo Jakob: E regy,
" er egy, ne za zoj is, mej a z ki ba nom, hogy am jit z aj jek
" po ho st, az ha z ne j el ot. Rabo Jhan: El me g ye h, de ne
" fe ly, hogy is ma ra di al: de bi don az is nem ba nom, de gy
" h ag ya l po ho st. Vali. Rabo Jakob: Me ny el, el o tt ed az ut.
" Rabo Jakob a Te le re je nek: Pa da A z z don ! Di don mon
" dom, hogy igen tud ja sz g at ni az is is te rd im,
" vala ddol tan ol ta. Pa da A z z don ! Di don de er ve am
" ei nek em ny g ye re di, hogy ig az at mond vala sz eg ny !
" Rabo Jakob: Va ka x j vi sz ta eb am ija ta ct vo ra, me rt
" ny g ye re re le h, tal am re is ah ar od re mi az a Indo
" ma ny t, En tol lem hal g as se. La de, hogy Car oli Peter
" es mind a Va x ati Pol g iro h ezen a Va lla ston va dn ak, a
" h ui en. De at er ny g ra n ig az at mond an is, sz eg ye n volna
" ei nek em af fe le tud ra tan em bert sz er ve re ny ed ne d. (113)
" Nem tud om en am af fe le re nd en val ol na h, hogy igen
" jo P le ba ni ja sz ta: le ta volna eg ye nek is. Hogy hogy ma
" ra di ha ta na ni sz ta u h ak ad ra, ha az is Va lla na m ei us, bi
" don re is el te je ne d az ar am jos fa ty ole, ha az is a Indo
" ma ni o he z de ne ol va lla ni. De jo bb is a Di ol te h el il je
" jo sz er te se ni ma ra di na m h, hogy nem mint az er te a Val
" la st er t vala mi sz eg ny hel te ny mo gy ra m h. Pa da A z z don:
" Ke gy el me d tud ja de er ve am !

[I] Am is az ezen Di al o g us to lis me g ye re di mi ne mi
Vol go h vol ta ni ak a R e p r e m a t io na h ke z de re be, es mi
he pp e n sz o han az I h st aj ot me g is me ni a jo sz er te se ni

Sec. VII.
Deh
p
Am
Dis
ca
qui
E
P
quam
ne Pa
de fa
4. Ch
5. J
7. Vi
D
om
C
Strau
in
ad
hic
h
in Va
le
no
er
ge
De
qua
in
pi
ad
offe
one
h
Paul
Ca
gid
one
na
Dis
Ca
I
E
/ne
apud
h
Dallo
pi
I

ti D.
: For
hi hō.
emes
ianun
Pater

Sec^o M^o De Publ. Disp. rat. Trinit: & Unit: Dna. 149.

az Gyasságot vallani nem a hakták, sőt a' h'ik azt dr.
de'el, azokatis fidalommal ille'ek I.

Fuerunt et alia Disputationes. Ut: Inter Geor.

~~Handwritten scribbles~~

Vege

erat
Desia
rel
lan-
y'ben
Vegre
ama

Handwritten marginal note

Uzoni Fosztó, Kénosi Tözsér, Kozma :

Unitárius egyház történeti leírata.

I kötet. 242 — 264. oldal.

250. oldal után 253 következik,
de a szöveg nem hiányos

etiam forte penitus in hac orat intulit eandem sententiam: Ita-
dem namque ob dogmata sua periturus jam senex Romae Ao
1585. 22. Martii fuit conuictus eius in Apocalypsin exem-
plari, quod apud me habetur, quidam subrepsit, accusan-
tibus quidam Trautyanis: et combustus fuisse. F.

Francisci Davidis condemnationem, quam aegre et
volenter toleravit Paulus Karádi: Pastor Temesváriensis et
Superintendentus (Sulgo; Al-pöldi; Pus-pök:) patet ex eius Epistola
Claudiopolim Ministris Ecclesiae missa, quam pro Emio-
dis Lectoribus somnisiis quibusdam non necessariis: non pi-
gebit hic subnectere. Eam, Revis. Revisi, ac Jaco Edelnewld
R. Bodl. in Albeni capitulo reposita, et Solum communi-
cata, ex ipso Autographo, valde minusculis Characteribus
scripto, describitur hoc tenore:

Epistola Pauli Karádi. 1579. 9. Novemb.

" Paulus Karádi Servus J. Christi, Pastor Ecclesiae Temesvá-
" ritis. Demetrio Hunyadino Superintendenti, Stephano Ba-
" filisco (i.e. Basilio:) alteri Stephano Szamario (i.e. Szad-
" mario:) ac Joanni Ebhelio (i.e. Eppelio:) Ministris Claudi-
" opolitans, Fratribus Intra Scaevionis S. D.!

" Quoniam in omnibus propemodum Orbis Christiani Partibus dor-
" renda Traditionis vestra fama promulgata est, qui instar
" patris vestri Intra Traditoris hominem pium, innocuum
" et innocuum ac plane valetudinarium et viribus destitutum
" Franciscum Davidis contra conscientiam vestram falsis et iniuriam
" ad perpetuos carceres condemnatis, et supplicio digno judicatis.
" Ejus, ut nunc quidem intellexi, Dominus vitae et calamita-
" tis finem tandem impertit, ac eum ex hac luce Dominum
" ad aeterna gaudia transtulit. Cujus eundem tanta erat
" virtus, pietas, sapientia et doctina, ut in eius vniuersa
" et gubernatione secundum Deum omnis dignitas afflicta Ec-
" clesiae dignitas, tranquillitas, salus denique consistere vide-
" batur. Quem si Deus per scelera vestra nobis eripuit, nihil
" quidem fingi potest calamitosius, et ad Ecclesiae ruinam pluri-
" mosius, nisi nobis idem ille Deus propitius sit, ac mala omnia
" pro sua bonitate mitiget. Peccatis, iram Dei provocatis,
" iniuriam egistis, ut, nonnullis gravibus et horrenda expectanda
" sit vobis criminum vestrorum Divina ultio. Neque vero aliam
" ob causam sane justam illud Deus misericors ex hac miseria
" mundana iam sustulit; ne videatur inevitabilem intolerabilemque
" afflictionem et poenitentiam, quam Deus justus pro delictis vestris super-

At I
oni, qu
negari
hic ad
non esse
Eadē ne
mure, e
tate de
at filiu
Legato
Patet
videtur
ad modu
digno ad
Dei p
videtur
in illud
idud fil
Cibus, d
tus sec ob
perant
Pylaudr
saeculor e
Socin
Uoloyun
hic Pal
nunt, a
Illud, qui
maut, et
rentur, q
ex cogita
Si diff
prelegat
Hone cul
gere, ali
ei numer
non pri
Apr. 1.
adit: Pa
net in a
Grahā, A
in precat
gum Eccl
perius. A
Vigilz
S. Deo

At Mandata si hoc et aliud aliquid scriptum simile sit illi opinio
 oni, quae Christus non invocandus affertur, recalcantur et publice
 negant se unquam ita sensisse. Et plane ex his Quibus, quae
 hic adferuntur, nunquam concluditur Christum adorand. et colend.
 non esse, cum in Illo Pater honorificat, adorati, et colitur.
 Eadem necessitate et obligatione ad honorem Xpi standi devinci-
 mur, ex mandato Dei, quae obligamus ad Deum colend. ex volun-
 tate Dei. sicuti ergo Patrem non honorificat, qui non honorifi-
 cat filium. Joan. 5. Ita Patrem honorificat, qui filium honorificat. In
 Legato enim honoratur, vel ignominia affertur, Is qui ungit Il-
 lum. Pater exemplo Judaei, qui dum maxime Dei Patris cultores
 videri volebant, extreme deprecantur in honore Patris, non quo-
 ad modum vel qualitate colendi; Divino enim et summo Deo
 digno cultu Il-
 lum coluerunt, sed in necessitate et obligatione pa-
 derati populi, cum illud non coluerunt, et in illud non cre-
 diderunt, de quo manifesta erat Dei voluntas, ut omnes credant
 in illud, omnes honorificent illud sicut Patrem Joan. 5. 23. Ubi
 illud filium, non in se aequalitate honoris, aut eundem modum
 cultus, sed copulativa particula necesse subit, et similitudinem (ul-
 tims scilicet obligationis) indicat. sed de istis Theologi recalcant.)
 ferant, qui suis oculis usque patere poterunt; Negant enim D
 Mandata se pro illa opinione scriptisse. (Consuetudo omnium
 seculorum est, Adversarios scripta saepe contra eorum animi interpretari.)

Socius etiam in libro contra Vujelud a pag. 42. Jacobum Pa-
 leologum inter negatores honoris Xpi D. ponit, cum ita scri-
 bit: Paleologus ex nostro numero fuisse arbitrandum - - - At
 unus, atque adeo sine gallo: Quisquis fuit ex antesignanis
 Illos, qui Christum nec adorand., nec invocandum esse dicit affir-
 mant, et interim tamen se Christianos esse impudenter propi-
 tentur, quod quidquid sceleris in Religione nostra deprecanda
 excogitari posse existimo. etc.

Si dignitas operibus Paleologi in Apocalypsin Commentariis
 perlegatur, vix aliud judicari potest, nisi quod Paleologus ra-
 tione cultus Xpi D. non satis providere et expedire potuit distin-
 gere, alii vero minus Ipsius intelligere poterunt, unde illud
 e numero Christum colend. exscripsit, quem ille honore isto
 non privavit. Ut quisque verba monstrant:

Apoc. 1. 4. 5. ad illa verba Joannis: Gratia et Pax! et a' S. Xpi
 ad deo: Paulus deo Patri S. Xpi semper conpinxit. Ita Joan-
 nes in alio loco Epistola, omnibus aliis Quibus, erit vobis ad inquit
 Gratia, Misericordia, Pax a' deo Patre et a' Dno S. Xpi -
 ut precatio fieri posset, et a' deo Patre, et a' Rege, quae in Re-
 gem Ecclesiarum prosperaret Pater. (cap. 5. ad illa verba: In-
 perius, Honor, Potestas, benedictio in secula seculorum, adjuvit:
 Verigz i'ione haec aulamant, cum enim sic. cum quidem:
 soli deo sic Honor et Gloria? sed soli deo reddidit Honoru. etc.

Quia habet ea se, alius autem hanc continent, accepta à Deo.
 Cap. XVIII. ad y. 14. Dominus Dominantium Agnus inscriptus
 à Deo omnium Dominus, declaratus à Deo Rege Regum, Domino
 Dominorum Dominantium.

Est etiam in ter Mspta Nicolai Borgaldi A. 1582. et 1583.

Quinque latis descripta Mssō S. p. 129. Ita Christo: An dicta scri-
 ptura et exempla de Adoratione et cultu Christi, tantum de simili
 Adoratione et cultu intelligenda sunt? An eadem modo in no-
 mine Jesu genua flectere debeamus? An vero et de Adoratione spū?

Respondet - Præter visibiles Homines, et spiritus illos,
 si qui ceteris penitus repstantes Deum se apparere solent. Hinc
 et Deum Patrem, nihil est colendum aut adorandum.

Et Homines quidem, atque spiritus illi coluntur et obser-
 vantur, quoniam Deus precipit, ut hoc patet, Deus vero Patre
 ob id colitur, quoniam ipse ut hoc precor mandavit: atque
 in his cultibus omnibus solus Deus verus adorari et coli
 Nam et cum ipse et cum Homines, et cum spiritus illi
 coluntur, ipsius solius mandato pariter (coluntur) Ni-
 si enim ipse voluisset, ut si adorarentur et colerentur,
 nullam rationem nos aut coleremus, aut adoraremus. Et ipse
 solus sicut est natura, ita et lege est adorandus et colendus.

Hic tamen notanda sunt duo. 1. Adoratione per hinc ad
 corpus nostrum, cultum ad mentem nostram. Alterum quod no-
 tandum dicitur est; cum de Deo et creaturis à nobis visis lo-
 quimur; et Adoratione et cultu mutare significationem
 Nam Homines adoramus et colimus quoniam Deus vult,
 Deum autem adoramus non ob id, quod Homines vult,
 sed quod Deus ita vult et mandat. -- Atque ita de Ado-
 ratione et cultu Christi sedentis ad dextram Patris -- cum vi-
 sus fuerit gloria et honore coronatus, sedens in Regno
 suo, tunc genua se flectunt illi omnia, tanquam Regi Re-
 gum et Domino Dominantium, non tanquam Deo Deorum
 nisi quatenus Deus illos significat, ad quos sermo de-
 iudicis est. Hæc Palæologus. Et quibus unicuique libe-
 rum est, iudicium de Palæologo formare.

De Franc. Davidis Supercint: Uniter?

ut indultus est, videat. Non enim omnino summus ille
Monarcha hoc patitur vobis, una cum Principe vestro &
assentatore ac Proditore Viperæ Doctore Edmandatū ne-
no multum patietur. Nec potest quidem, quia justus est
iudex et sceleris ultor. Iniqui, iniusti & dolosi cum homi-
ne innocentissima egidistis. Ambitio enim vestra et inexplebi-
lis Dominandi Cupiditas vestra adegit et induxit, ut hoc tra-
taretis; manifestissimis facta vestra omni ex parte satis
abunde declarant, cum plane hinc videri et ignari ne-
Προκορδιδος quidem iniquum et extrema pars minoris
digni illius in Theologia profectis assequi, tantum abest
ut eum vel superassetis, aut unquam profectis. In vero
Demetri Superimpudens /: Superacutus dicere volebam:
magis esset in Philosophia exercitatus, quam in Theologia, in
qua sane multum tibi videris, et adeo tumidus, elatus et ar-
rogans factus es, ut ubi pedem preas, nescias. O infla-
tus vitis! quomodo iram Dei Omnipotentis evitare pote-
ris? Fili amantulente Viperæ, quis hoc unquam a vobis
sperasset, ut homini benemerenti pro beneficiis et huma-
nitate ipsius erga vos gratias talem gratiam rependeretis?
An subit tibi aliquando Demetri et vult in silentium,
quomodo studio eorum quorum tutor et promotor extat,
ac ad studia tua colenda accessus per eum tibi factus sit?
qui vilissimus et abjectissimus omnium eras. Quis igitur est a-
liud, si hoc beneficii non est? quibus in hoc genere quid
potest? Stabilis invenit? sed ingratus omnium homo
minimam istam gratiam benemerentis hominis beneficii rependi,
hoc est gratitudinis et observantia tua significanda erga i-
psam digna recompensatio? Videtis tamen et aliquando
ingratitude tua dignum premium accipies.
Vos vero duo Scepiani infelsi et indocti Blacrony
et imbecillis Oppeli: quia conscientiam ausi estis pro Ju-
sticia vestram in regerimus ob doctrinam, eloquentiam et pra-
claras alias dotes, quibus cum Deus cumulate honoraverat,
temere condemnare? Ita etiam vos animatus erga illum
intellexeram, ut si in vestro arbitrio et potestate consti-
tum fuisset, statim eum in ignem conjecissetis, et trucidan-
dum esse judicassetis. Hac sunt namque benevolentia, et
clara bene merendi voluntas vestra in eum! sed satius
fuisset et tibi longe conducibilis Oppeli! si tum singulis
de tua chiragra, podagra, gonorrhoea, arthritis, seriathia
et

et Calaneo curando laborasset, et tandem ne relictum esset
lucram relinquisset, neque finalis esset et animam amiserat.
Non enim existimus item tanta peccata et conditione ista
tam quippa tenere commisisse, quod magne universi or-
bis Christiani Ecclesia detrimendo futura esset. Dissim-
ratione, non in rem agere debebatis, et cum dissimulatione
vincere. Nec cum tanto tamen viro ausi estis publice dispu-
tare et contendere, ne statim causa delidisse videremini,
et, ut ne faceretis, ignorantia vos decebat. Sed ubi est,
quosq, fundamenta vestra doctrinae in sacris literis, ubi
aeque Christus invocandus et adorandus sit, ut secundus de-
us a Deo, aut tanquam mediator? [Hinc et ex sequentibus
patet Karadiv fuisse Francisco Dandi Homodoxum.]
Infirmo fundamentum nitimini, quod nunquam potestis pro-
bare. Diffeminata sunt per vos passim sermones Fran-
ciscum Dandem impium in Filium Dei, blasphemum esse factum,
et Antitheses quasdam pietas, impias et blasphemias in
Deum excogitatis, tanquam ab ipso Francisco Dande ga-
ditas, ad quas propagandas et publicandas Demam Mer-
cenarium vestrum, nempe Thomam Syarmak pretio ap-
pretiatis, et rebus talleris triginta argenteos galien-
tibus conducistis, ut eas per omnes Ministeria / Collegia
discurrendo circumferret, quo magis minister Ecclesiae
a pio homine abstrahere et abalienare possent. Consi-
derate, quosq, an acta ista vestra ad vos, et ad charitatem
Christianam pertineant? Haecine est doctrina a Christo No-
bis majorum in modum commendata? Hincne Christus ac-
mis, quisq, dispersit Evangelium Christi propagarent?
Sed ut ad rem redeam. Vidi Responsum vestrum quoddam
Theses illius redditum, hi illud jam in multorum manus
venit non sine magna nominis vestri invidia, et pro-
passe etiam ignominia. In illis partibus debet esse Praesi-
dium / nam nomen istud magis tibi convenit, quam Prae-
sidi: sed quam pie et fideliter illas reputatis, videant
fideles et pii omnes, ubi palam infirmitas et eadem igno-
rantia vestram ostenditis atq, declaratis. Nam The-
ses illae quidem per se adhuc firma stabilitq, manent,
et secundum vos semper manebunt, nec ulla ex parte a
vobis sunt computata et profligata. Quia potius eas
vestris

246/a

Socius socium ad fratrem salumina Vujeki in Reputatioe F.
illius (ap. 2. pag. 45). Verba socii, unde haec. aduersus
illum eximatio extracta est, si plane se habent. Quod
si quis tanta est fidei dicens, ut ad Deum ipsius p[er]petuo
recta accedere audeat, nec consolatione, quae ex
fratris sui per omnia tentata invocatione propicietur,
indigeat; hic non opus habet, ut Christum invocet. Nemo
Nemo (archivus) non videt hoc dictum a Latino fuisse per
Concessionem quandam, et ex modo, quo illud extractum
satis patet, perinde accipienda illius verba, ac si h[ic] d[ic]-
tisset: Quamquam autem fieri non posse videtur, ut quis
tanta sic fide p[ro]ditus, ut dicitur. Jamem si quis relicta
lem Humine inveniri posse, et non opus habet ut
Humine invocet. - - - Quod socius aliqui sententia
Humine invocet, docent apertissime, quae statim sub-
juncta verba ad hunc modum: Quem tamen, quanta-
cumque Dei fide p[ro]ditus, si invocaverit, non modo
Deum non offendit; sed cum suo facto gloriabitur,
eius

246
/6

" Eius ipsa gratias ago, quod tantam potestatem
 " humana natura in Christo concesserit. Atque
 " etiam Alexandri Virclini lapsum, qui perinde atque
 Vujehus et Bellarminus locum socium non in ille-
 xit; quibus tanta ignoscit et condonat, patet ex
 Responsione Socini: quae citato loco ubi dicitur (S:
 neque Karadium, exactam Crisi profuisse illud: Certo
patet.)

Hujus

v
 e
 du
 de
 en
 lo
 in
 Me
 Des
 ro
 nec
 Ha
 ni
 enim
 ver
 ejus
 tant
 sed
 tam
 sent
 tem,
 de
 ar
 franc
 setis
 mea
 Hugo
 h
 multo
 mani
 qui
 sed
 pecc
 mus
 nus
 ante
 cons
 Vera
 Pa
 h
 in

vestris scriptis magis illustratis et confirmatis. Breui
 etiam computationem scripti vestri habebitis, quonia[m] presertim
 omnia testimonia et locos scripturar[um] ad presens sensu[m] vestru[m]
 deo[rum]que. Quia, ego sciam, non ex stolido capite vestro
 emanata esse, sed ex Faustini Cujusdam Itali senensis Hebu-
 lonis collectionibus desumpta esse; nam tanta doctrina
 in vobis non est, ut ea ex sacris episcopi potuissetis:
 Ille vero in sacris Italus, cum testimonio sacrar[um] literar[um]
 destituitur, et nullum certum testimonium adferre possit, cer-
 to patet, quod ad invocand[um] Christu[m] non sumus obligati,
 nec tenemur, sed possumus. E. Nota. ad hanc Karadiv[er]i verba:
 Majus vos Itali insensati sententia, ut Majistri erro-
 ribus sequi vultis, et veritati obedire non vultis. Vivit
 enim Dominus, qui causa[m] novit, ut dum vos Bibham
 vestatis, quidagatis, nesciatis, nunc unum, nunc alium
 ejus sensum habetis, nec interpretatione illius intelligitis,
 tantum abest ut illum animo qualem comprehendere,
 sed licet talis celentis et balbutis in ea, ut cum
 tamen sit, bene vobiscum actum est, et res ex animi vestri
 sententia successit. Satis est, quod vos hominem in molli-
 tem, et de Christiana Religione optime meritum, medio ve-
 stri ejicere et prodeie potuissetis; jam causa[m] libere pro
 arbitratu vestro efficere potestis, veniet tamen tempus, cum
 Franciscu[m] Davidem veri Christi Martyrem, in quibus si pos-
 setis e[um] terrea[m] effoderetis, et vitam redderetis. sed hac
 mea scripta, pauca aut nulli esse nunc videtur, breui tamen
 longe plura et majora insauditis; sunt enim adhuc in
 hanc Karadiv[er]i his[tor]ia[m] ostentiva; que si in medio esset,
 multo majore hilem et stomachu[m] vobis excitabit, ut
 manifeste p[ro]bat, qui sunt veri proditores, et qui non, et
 qui perseverare in finem, ac constantes esse possunt.

sed fortasse vos diceris: Non morlet nos hec: Ex-
 peck[em]us ista, qui semel resumpta p[ro]p[ri]e transgressi fu-
 mus, modum hinc v[er]bi novimus, tuncque tantu[m] quanti,
 nunc bene contenti esse possimus, ad quantumlibet partem
 aurea[m] afflavere, eo nos inclinabimus, modo adversu[m] Hebraeos
 consistere possimus, et ne ex quo gratia excidamus.
 Vera quidem haec sunt: sed hoc non sufficit vobis et p[ro]p[ri]e
 Pastores, quod in hoc statu[m] gentis temporis: Qui
 si parum quid didicerunt, aut viderunt aliquid, in eo tenere
 indignantur; unde nec ultra, nec retro, a semel accepto

Karadiv[er]i

videtur in adjecto Charact[er]e

Sub-
mittit

1717

" proposito recedere vult. - - Cum potius in studio vestra
 " doctrina indefinenter vos exercere deberetis, nec veritati
 " reluctareis, ut de virtute in virtutem propiceretis. Sed fuit,
 " casum puerissimi hominis, ex animo exire, et vultu illius
 " non posses non dolere. Ita sane placidissimi moris illius,
 " mitissimum ingenium, mellifluis verbis, suavissimam consuetudinem,
 " plenam gratitudine pectus, qui ingenium quoad constantiam et
 " sanctitate sermonis alios quaecebat, semper ante oculos
 " meos obversatur. Quid igitur vos scelerrimissimi Imperatores
 " impubis, ut tam nequam virum constantem et creditum trade-
 " retis, qui in ea custodia detentus esse dicitur, ut a collo-
 " quio omnium hominum haberetur, et omnis ad eum aditus clau-
 " sus sit. O ferros homines! ^{animos!} qui tam immaniter, tam cru-
 " deliter cum eo egistis - - quae actio vestra, quam sit
 " impia - quis non videt? - Quis ita caecus est, ut non
 " videat hanc peritatem et doctrinae Christianae repugna-
 " re, et in dei Ecclesia omni potius exemplo carere?
 " Non ovium est mordere, sed luporum. Non persequitur quod-
 " cumque vera Ecclesia, sed persecutionem patitur. Neminem
 " Christus, neminem Apostoli eius! atque horum discipuli!
 " ob Religionem quempiam occiderunt! quin ipsi ab impiis
 " hominibus tanquam oves ad occisionem destinati, macta-
 " ti sunt. Sed vos, qui - talem tyrannidem - et ore et
 " scriptis damnastis, nunc in vestris vestigiis pedem ponitis.
 " O homines vanissimi! dictorem et scriptorem suorum inimice-
 " moris! Vosne ita ambitionis esse studiosos, ut abje-
 " ctam omni charitate Christianam tam gustiter, tam hosti-
 " litem, tantum odio suffultam in miserum Parlamentum et Parlamentum
 " factorem vestrum debaccaretis? Obsecro vos - - usurpa-
 " tione illud amplius: Sinite illos crescere, usque ad tem-
 " pus messis? Dictione: Arma vestra spiritualia non car-
 " nalia esse? Factabrisne amplius: Fidem eorum non opor-
 " tere, libertatem conscientiarum permittendam esse? An re-
 " stri operis esse putatis hominibus fidem novam, vestram,
 " magis, fidem inferere, veterem excellere? Quae ratio est, ut
 " vos tam impotentes, tam crudeliter in eos feliciatis, in
 " quos nec vita, nec necis potestatem habetis. O homines,
 " videlicet!

ridiculi! Ne vobis tam iniquum in conscientias alienas do-
 minatum usurpetis; Nam nisi armis et clypeo Principis
 protekti fuissetis, nemo equidem majore ignominia ac pu-
 dore affectus unquam esset, quam vos confusi essetis, et, ne-
 mo sana mentis est, o vulpecula! qui vestra non intelli-
 gat facta; et Christi dictum sepius in ore vestro versati,
 quod et plenis buccis ad populum clamatis: quod tibi
non vis aliter ne peleris. Quod si autem illud dictum Christi
 observaretis, nunquam quicquam hypocrisis prodereis; sed ex
 operibus et fructibus vestris vos cognoscent. Igitur ut A-
 postolus dicit: adventi et fugiendi estis, ut falsi operarii.

Collegerunt Pontifices et Pharisei conciliabulum et dicebant:
 Quid faciemus, quia hic homo multa signa facit? O ma-
 ximus Sacerdos? In inconstantissimus Impostor Bla-
 deata, genus viperarum! In pristis autor, qui discipulis tu-
 is Pharisaeis conciliabulum dedisti, negare non poteris; vidi
 enim Epistolam tuam, manu tua scriptam, cui alii omnes
 consenserunt. Italus callidus et nequam duplicis cordis
 vaper et inconstans, qui omni momento mutatur, quod
 nunc probat, illud paulo post improbat, aliud stans, ali-
 ud sedens de Religione loquitur, nec est stabilis, sed varius,
 et tanquam nubecula sine pluvia, quovis vento doctri-
 na circumfertur, nec hanc, nec illam partem tenet.
 finis teaus puga, nec in hac, nec in illa parte fidem habet.
 Vos vero omnes condigni mercenarii confessione eius,
 de non invocando Christo antea approbatis, ecce nunc
 quid egistis, quia denegatis. Quod si autem non appro-
 batis, in hoc vestram ignorentiam, quod nihil didicistis,
 satis omni ex parte ostendistis, quia omnes estis vides.
 Hec itaque vos omnes, ut resipiscite, et ad meliorem me-
 tem redire ac veritati parere Audeatis. Va! va! va! vobis!
 Va! quia oportet me consolari super vos et super affli-
 ctionibus vestris. Hi dicit Deus. Hec misericordiam vobis
 suffraut. Nam subito tantum scripsi, quamvis de vestra
 impietate plura habebam scribere. Valere, si poter-
 itis homicidas et fratres Chami, et pietate ac sapie-
 tiam Christianam colite. Data Jemesvarii die 9^{ae}
 Novembri. A. D. 1579. Paulus Karadi.

Quaquam in hac Epistola, non observaverit Ka-
 radi eandem, quam in Colovariniis ministris deside-
 rat Charitate Christiana, modestiam, mansuetudinem,
 et

et aliis quæstionibus judicanti Apologationem; neque hæc Epistola omni sua parte Spiritum Apostolicum spiraret; tamquam ob rancorem Franciscus Davidis subicienda erat, tantum magis, quia multa ex illis, quæ de Accusationibus, Accusatione, Captivitate, et ad perpetuos Carceres facta Condemnatione Francisci Davidis, ex aliis Autoribus amotata sunt; hæc eadem Epistola confirmat.

Scrípserat his iisdem Ministris Colovariensibus de hac Materia Benedictus Oravi, Davidis Homodorus; quæ tamquam hæc copia nobis scientibus, nullibi reperitur.

His utrisque, Karadii et Oravii, licentis, respondit Litteris scriptis Stephanus Basilinus Pastor Eccl. Colovariensis, quorum copia, cum Adjectis quibusdam ita habet:

Oravi Benedeknek, a' Simándi Predikátorok Levelenek
Csihelere való felelet, Basilinus Istentöl:

" Ista vala est a' Levele Doctor Mandratának, Hujadi
" Demeter Inspektornek es a' több Predikátorok Erdelybeli
" közölnak. Sz: Miklos nap estin. A. 1579.

" Mindjárt megjelent magát a' Levél ico, minem
" hitet legyeu az Új Testamentumt Kászár, es az nem o
" Kristusfahoz; mert megvalóztatja az Apostoli köpö-
" netnek módját, es illyen képpe köpön: Ertelemekek es i-
" ga'd itéletnek kellék kérem az Istentöl a' Kristus Fajáról
" es miénköül! Holott az Apostalok Kegyelmek es Bekefje-
" get mind Istentöl, mind Kristusól kérték.

" A' Levélnek keddetim mindjárt, egy nagy díszes Max-
" tyer tsuál David Kézvár köll, hogy hi Falával meggyör-
" te az o ellen ségit, es alhatalosságbau meg maradott;
" De en az o itéletie Jagyom az Istentöl, es az o Fiara a'
" Kristus Jესус, tudom, hogy megválh az utolsó napom
" mi wlo. Mindazáltal még a' Fjedelem seméjei elö
" a' Fjérvári Gyülekezet díjeu megjelente' Al'fatastá-
" gát; mihoz hitiel akka jagadast tön, hogy a' Levelet
" országbau lahido' Predikátorok s' hih a' mi valla' mukou
" vadnak; Itéletek alá adna' magát, mely o nálla tud-
" va wlo, hogy a' mi értelmünket jóvalják; mert im-
" mar' he d'inn'ben vala, egy ott való Jó Samitónak, hit Gre-
" gorius Paulusnak Néveznek, Levele, ez verékhedéssel.

" Jórábbá: Nem illik emlekednem reáenes Halálánál,
" ne látassam gyűlölségből valamit írnom;

" A' Levélnek plya'sábau azt az Ala'fatastágot igen,
" hogy

hogj ő nem él olyan gyűlöletes sűdalmokkal, mint mi él-
 tünk, a' magjart hi nyomorú kömpertsekben. Maga
 mihoz David Serencz kéjében selet arra a' kömpertseké,
 annak előjáró keszében, mint oly eut sűdalom, hie sejmik
 hez nem vör. Ez amjot se'ben mint egy sűjtot egy sűstind
 heret és hűdeget hi jumi, aragi egy hűtötöl sűt és hűdeget
 ríznek hi plynit, melyek ledetecelnek.

Ez után holva kűdja, hogj mi ad ő értelmehez ne
 jóvaljok, mi oledárat hie minket adon, hogj megerősítsek
 őh az ő Vallásokban. Ugyan ott mindjart azt írja hogj
 őh nem sűkik a' Kristus mostani lelhi uralkodásat, sűt
 hogj ő földön lejendő veszágarol tudakoznak.

Minemű meg tapasztalható alnokság pedig s' kőre
 sűllök: az ő benne, mihoz utána ezt írja; hogj ad ért
 nem aharrak ad en kőrebe való hi meucsemet ma-
 gjar veszágarban, hogj ne inditának sűbven sűgoc kőretek,
 ellenek való sűllásommal. De ede' az Igazság? Hűsű
 ha őh meg gűőretek volna az s' sűstöt mi kabb világot-
 sűgea jött volna a' dlog. De redd esedbe, a' mit utána
 sűt, hogj harron es brendejet írja, mitöl jagra rancották
 őh, hogj nem kell a' Kristus imádni aragi segitsegre sűni.
 Ime' eszmék redetjök, hogj kichor praktika vlt ő
 kőretek David Serenczel, es őh ezt mi sűllünk, mind el sűllök.

De ha ő nehik nem kell az Istenek jobján uralkodo es
 esedező Jēsus Kristus, kell mi nehünk, es Isten olalmaz-
 son minket a' kődönak es Pogányoknak tevelygeselhet.
 Vajha pedig ad igazsággal egjűt járna ad a' mindj
 holva azt írja, hogj az ő Vallások nem sűt a' Mahu-
 metnek Indománya mellé, sem ad Atentelen életi Epi-
 kurengok mellé, igen jól volna dlogok! De mi tudat-
 ja meginkább ad embert, es mi rízek a' Pogány sűt
 es esedre sűmarabb, mint ad az sűt, hogj a' Kristus
 nak imot se'nek semmi gondja, sem tudása, hie legjünk,
 mit sűllünk, es sűlekedjünk, es amjival inkább mit
 gondoltjünk sűmükbe? Es igj nem sűni, hogj meg-
 islyen ad uolgo napon, mihoz mindenk hi sűllök.
 Holva erre hie vagj int minket, hogj ne sűllünk mást
 az igaz Vallástól, es sűhite ne hie sűstünk lelhi is-
 merte ellen ad hamisságra, ő es itiletiben igen meg-
 sűfalanik; niert mi edek sűha nem vltünk, se-vagjünk,
 hanem mindent ad ő lelhi ismerteinek sűbadságába
 sűgjtünk es haggjünk mostis. A' hi sűbad aharrakból

" ahart alaja irni a' Lengyel Országol Jozsás Istentek, alaja
 " ret, a' hi nem ahart, nem irt, hanem magának datadéhot krt,
 " hogj olvaston, és gondolkodhassék jeltelle.
 " Ha pedig a' Fejedelmek erre gonja rajon hírodalmábau
 " hogj a' Krisztus hiti és Országá ed kiséleté ellen, senki ne
 " predikáljon, sőt migjen se szóljon, és senkit ne bíráu-
 " hozasson beszédet, nékül az ellen miúts mit tinnék,
 " ha külfő ekönl meg bíntek az Engedelmeket; mert ez
 " a' listó óngat pösképe illeti, és mentőgeis vau benne,
 " mind Isten elö, mind Emberek elö, mihoz nem féc a'
 " bíntetébe. Leguolyszor, midő az egy Dávid Jerezeret
 " annyira jelt magábratja Indománjác, hogj egyeb Jami-
 " vkat Jozsás képest nemia személtéknek mondja lemm,
 " mihoz valamine kéllne a' dlog. Ezt Ja borsu ságtól
 " és régj ségtől nem írná, helyt adnánk néki. De jöl
 " van, hogj önmön maga vjstá táplja beszédet mond-
 " van: De béhet Jajon eu emek, hogj ne látassam hie-
 " ségbe esne az Istentek gondviselésé jeltől, ez utáns;
 " mert ó a' hoveklóhis Jaina sákt, kik dics véjék az ó
 " neret. Múis adéet fenniben né Jaijnk réjnk magu-
 " kat; sőt vallást téjnk tudatlanságunkból, az döl és
 " a' nibe nem kell magunkot jregatnuk. A' niben pl-
 " mig ó ként felségének kéllünk, eli tud ragadni a' pad
 " alokis, és az ó kelhe áloal jelt mid épiómi valamine e-
 " legék léjnk; mert minden eligéjnkhet oméet tartjnk.
 " Bizunk pedig a' mi Krisztusunk is, hogj ó is Atyárat
 " egyereiben adhat pájat és vltességet, melynek elle-
 " né nem a' hatnak az ellen mondók. Ezt a' listóres
 " séget, Atyá után, adjnk ó néhis, az ó Jyreti kérint.
 " Annak okáéet mind a' kévő dicsóújnkis és imád-
 " jnk, a' s: Irtának rend tartáda kérint, migélünk. Amen!
 " Karádi Pálnak a' Jemesvár. Predikátor Leclere
 " valo teletnek mássa, melyet reá irt Baptius Jha.

" Kőpöncit mondja, és ekrelem kérint valo búzgodágot
 " hívan Istentől a' világotagnak Atyárat! hád.
 " Soha nem hírem vlna, hogj iljen mértéklelen elue-
 " jn légy, a' mineim meg tartatatlanságodat hi óntó
 " ted mi kéánk a' te leveledben. Es hírdungát a' te sédab
 " mád, melyek undolságosok, hírdonjon jeltül rádnak,
 " hogj te bened a' Kndmód alártót és sélid lüle nítte?
 " Vajha pedig meg nem retered, és meg nem ragadod vlna
 " a' te megrátvó és Jereziódo! Amár, a' hi Istentől
 " mi

mū nehünk Igarságnak, Pertergünké és Valtrágnak te
 tere; mert igen könnyű annak a Krisztus el. Paradisi
 a'hi megragadja, az ő mostani Országát az ő Házán,
 mely ő teste, és azoháért nem itéli, hogy valami kisértet
 néhi helyen adunk, az Isten után, ha ő néhi Ágya, for a'
 hi bátraij-országának nevére: s mint se a' re kúldben: a' Krisztus
 ahár mindenné kisértetis, az az: olj segűségre való divásat,
 mely illik a' Közbenj-ország. De hogy ne reilyegj, és hogy meg
 tégj akra az Ura, melyről el-rávoz tal, mie' en re nehé egj
 hűes Frás most kúldörem, melyben megmutatad a' hű lőmb.
 figet: Nam distinctiōnem non potuerunt isti semipitai-
 zantes huic affumere: az Istenek és a' Krisztus kisértis
 hűs. Ha pedig rajon mit felelnek ezek ellen, te dāt en-
 verseggel, Isten perint és pererecel inj kisértis, és ha is-
 mised az en reily-gésemet, s: Frásból gőz meg, és kité-
 hal, peddél né tfelekedjél, mint a' kegyes kité és kúp-
 Ágy-ny-nyek. Mit jelent pedig ez, hogy jadtól az en
 rekerék nevére el-rávozotásáért, mint a'lok, hű az
 Házom ságot vallják, mikor engemet Basiliuskának és
 nem Basiliuskának hívnak: Bizony annyit gondolk en a'
 re fidaluaddal, mint ama' Papasokéval; mert enlehe-
 zem a' mū Mesterműt, ama' Theodionnek inez mō-
 dártól: Mac. 5. Pál Jók vadok, mikor az ember szi-
 Caluakot hájnak hi reál, és hegetnek, és minden
 gyala'sat őpedet mondnak ellenük, en miatad kúldia.
 mert jól tudják minden jámborok, hű hűdül teig rege
 egik valál, hogy en nem hegyo termébetű, hanem ni-
 hább s: hekedékeség nélküli mondani: galamb termébetű
 rajok. Ilyenne nem dech pedig, nem annyiban az
 en pūlérin, menyiben az emberreghre okato Deáli kú-
 mányok melyek felől az veta a' re szi-
 Onidius: A' nemet ex hōtore tanito Indomájokkal meg lágint
 a' szi-
 noán pedig a' Krisztusnak ama' alá-
 meg felidica engemet a' sok fidaluaddal el-ré-
 az igaz Istenek és a' Krisztusnak nevére, melyek nem
 hű lőmben rohamnak en réam, mint a' pergerer-
 gernek Yabjai. Forábbá. Mely Yannis legjen ama' te
 vād-lásod, aragy paraxod, melyel minket ille-
 az a' kúlo Indá'snak nevére réam dájod, csak ebből
 hi teidik: Hogy mū mikor diva-
 mū hegyelnes fejedelműtök paraxod-
 lágint

" tűnk el nemmi, a' Fejérvári gyűlésbe, es az elönlábé reccá
 " herd'éschre pecleni. Nemis sententia zomb a' megnercedu
 " pe'piat, hánem csak Tudomány'árol reccinté Vallást, hogj
 " nű az elöu nem fallotuk, sem olvastuk; mert hűlőim
 " nem vlt. Söt azok a' szolga Tarsaink, kik Dávid Ferencz
 " érelmésé állotak vala, ngjan o' epehbe v'ich mago-
 " kat, es hátra v'ench. Elé hűzrau az Eujedi Synacnah,
 " mely vlt Aó 1573. má'sodik Tűk helé; melynek hogj alá-
 " ja v'énak, vallást es p'gadást t'unch rolla, es az urán
 " art magis r'ellik. Im' e'cheo pedig v'ep' s'ermé néhed
 " hű Wödem mind amak a' Synacnah Articulusával epe-
 " remben. V'ejé e're j'ol v'ep'm e'p'mben a' re p'ejégerés'ü d-
 " vá n'és z'ech, es hűn'émű né'mek d'ű'ű'st'ég'éröl em'lich-
 " zél, mely h'oc'et h'ezek' mű r'ául' h'öz'önd'ég'és'képpé Erdé-
 " ly'echre. De h'oc' vagj'ou m'én'ben, hi az ő ng'j'eh'ed'ete-
 " heo meg'eng'h'icheti, es meg'f'oly'á'á'z'oh'ac, kik az ő
 " g'ia ellen a' J'esus Kristus' ell'el p'egj'ert v'ons'nah hi; m'et
 " ha e' régre m'it'at'ának z'adat, z'ej'ában l'és'eu az ő ng'j'eh-
 " z'ech. Hogj' ha pedig az Isten meg' a'k'ar'ja az v'ep'd'á'g'ot
 " b'unt'oni a' b'e' h'öz'öt D'ál'v'áj'or' d'p'it, a' K'ere'ly'p'ég'ert, es
 " a' N'eme's's'ég'nek az ő I'obb'á'g'ohou valo K'egj'et'ens'ég'él'et,
 " ő nálla p'ain'l'á'ha v'ad'nak, a' h'ib'ee meg' a'har' tart'am. Tud-
 " jad pedig art, hogj' nű az ő seg'it'és'ége v'el'űnk l'ei'eu, m'ín-
 " den ny'ar'aly'át a'har'unk p'enc'eni a' Tudomány'nak r'is'z't'a
 " v'ol'vá'és'et, mely e'k'h'id'ig e'v'ös't v'lt h'öz'tűnk. Im'm' e'z,
 " v'án hátra, hogj' se néhed j'obb e'p'et, elm'et h'ev'á'v'ok oly
 " eg'és's'ég'gel, mely nem a' Kristus'nak v'p'p'us'á'g'ára, z'and
 " d'is'p'os'it'és'ige, es az ő I'ud'ainak ö'v'ök m'is's'ió'g'ere l'ég'yeu.
 " Ad'ac'oa Kolos'vá'ra s. Decemb' 1579.

Senkt in his literis Basiliis: Articulus Synodi Lug-
 densis A. 1573. et subscriptum votum cum ceteris
 penes Episcopum suam misisse Karadio. At d'it'ent'it-
 tate temporis c'arta p'udentes pagella, in quib.
 s'ponso subscriptum et Articuli quodi ex'p'at'e-
 rant, jam absunt; nisi alibi alicubi reperiantur.
 Qua ex'ant, immediate post Articulus Synodi, ita
 in illis scribit Stephanus Basiliis:

1573 Eng'el'és' és J'ur'és:
 " Es Articulusok z'ok' K'és'p'ench, s'ol'go e'k'h'el'e-
 " ben a'had'ot' es n'oh'z'et' vala meg' Dávid Ferencz, egy li-
 " go d'oc't'or' ál'ot' et- d'ic'at'et'eu, mely d'ol'got a' Kolos'vá'ri
 " J'an'át' meg' e'k't'én, et- hű v'el' V'á'v's' ol'bol, es most Eng'el
 " v'ep'd'á'g'ban l'appang. G'lorius? M'ut'au.

Telezentok Talpat-nak

Azután, midőn a' nün Kégyelmes Fejedelmünk Joli Királytól "

 megértete vlna, hogy a' péheli példón Gdih allaninak a' "

 Kristus diki és madaia ellen, végre ment, hogy az ő Pü- "

 póljok oka vlna a' tain viciad Indománjok. Ebből esik "

 ő néli pgsága, és az előt őndec alaa vala tarrása. "

 Sőt végre őnnön maga hi predikálloua vlt a' páss Ne- "

 detnek gyülekezetében, melyből pöppen fel- "

 vlt risti és Melosaga Pérint Urunk ő Ngá. Nem vlt "

 e' dologban semmi praktiká, sem árulást, a' mint Ja- "

 nissan henik nün kéánk a' nün gyülekezetünk. De az Ist "

 a' nün akaratlan ságnukat hi nji lathoztájja a' jámbor "

 Istenei lőhnel, és a' nün Megváltó Urunk Kristusnak meg "

 becsülniél, kik el dőék, hogy Istenek Országában és "

 jobján nem szalhadik, hanem az ő p: Gyülekezetire n- "

 gjár, és emek gondviselője és oltalmazója, hi mihoz "

 el-tulderik az ő p: Házát az Istene, akkor meg' pzet "

 mindemek, a' nün érdemleac. Hollehet ez utolsó Isten "

 előt, ngjan mostis ez jelen való világon sokakon be "

 teljesedik a' Kristusnak, imes penyegetés a' lidok elle "

 mely véra van Mat. 21. imes igékkel: Mondom tñ neh- "

tek, hogy el véretek n' rölletek az Istenek Országá, és "

adatik oly népnek, mely az ő gyülekezetében, és a' hi "

esik erre a' hore megváltó, a' hire pedig ez a' hore meg- "

váltó art. En hi egyben pedegestem Dávid Terenének "

ez Irásit, nem egjebnek tudajdoniam az ő vmlását, "

Noha Istenek egjeb tichor itéletis vadt az ő felekedésbe. "

 De más emlékeztetés is van itt ez helyen: Mert a' melly "

 Predikátorok mellje állottak vala Dávid Terenék val- "

 la'sának akkor, az ő pgsága és őndek' előt, a' Fejede- "

 lent előt a' deák gyülekezetben Fejér rakat, Julius Ha- "

 rának avagy p: Szabó Harának 1. nagján, mihoz eszelben "

 vech vlna annak sentenkiját, a' vtező és Nemes Boly "

 simnak Dobozai István Urunk ez Ország Iréto Meztred "

 és több Nemes Terjaktó inrejelvölis, az etöbbeli érvelnek "

 re terének, és véra adak Urunk ő Ngának, a' felljüt meg "

 magyará'vot Lujedi Synact 2dik Artikulusát ez utol- "

 so r' sio, melyben hogy megmaradnak, igazsag és igazsá "

 vönek. Es abban maradtak meg mind ez ideig:

Sequunt jam Fratres Polonos de Christo Conpessio
 et Indicii Cuts Polonicar summa; tandem de teo
 Absurda plulnia ex Nou: Inuocatione Christi Domini.
 qua Ddphius ad Karadui miserat:

A' Leuyel

" A' Leugyel országban való Krisztus fevegének Pásztorok,
 " kik művelésük egész életnek, Vallások a' Kr. S. felől:
 " Kétség az ő Catechizmusokban: Micsoda a' Kr. S. az Istenia?
 " Fel: Olly ember, ki megantatott a' S: lélektől, és pületea
 " püsz Mariától. Közbenjárónk Istennel, régi időben az A-
 " tiáti ikeretec a' Propeták által, és regere az utolsó
 " időben Dávid magyálól pületea, hit az Arja Istent
 " Orva' és Krisztus, az az: Mindemel teljes Propetára,
 " Pentregesb Pappá, ő őrdetetlen kiválja, hi által néhünk
 " újvilágot teremt, mindenek felépít, önmű magat
 " megengestelése, és meg-bíbelése, és őrdh életet az ő
 " Valasztottinak ajándékot, hogy ő benne a' mindenek pe-
 " let való Istennel és Arjának utánna, Kétség, őrd be-
 " gyűllyük és miadunk, segitségre Arján Jalgassuk, és a'
 " mi regeregünk berne kövessük, és ő benne a' mű kel-
 " hűntök nyedgyodalmaó találmuk.
 " A' Catechizmus után kiválóképe való Trist és Iki-
 " lezet hűldvők mű hűrdánk Leugyel országból, mel-
 " let mostan hi nyomtatnak Kolozvára, és melynek
 " műnyájón alája vettünk; mert Vallásokat jóvaltatuk.
 " Azon Leugyel országból Kétség hűldvők Istenek S.
 " va'sokból hi pedetett Summa a' Kr. S. Jépus miadása felől.
 " Hogy Irgymű: Iridonjos és nyilvan való legye az Ima-
 " dásnak mūdja, ne honyörögjünk Jéjában, haxom dologh
 " hivan ta hű abba, a' hit segitségre Arján: Ugy őz: hogy
 " el-hűdjük azt, hogy meg-halyattatunk; mert Jéjában Jy-
 " juk segitségre azt, a' hű ch nintfen gondja mű reánk,
 " és a' hi nem tudja mit felekedünk, Esaiás' ebben hűdony-
 " saj leien Cap. 63. 16. Abadán nem hűd mūdheq. hi Cap. 48.
 " Ma'sodik az, hogy Ahaxa arjokis hűdonyos ok legjünk. Mi-
 " kppen mūdünk 1 Sais. Rom. 12. Jy fánuk honyörögj. Jéjában valok
 " wloanak, mihoz Sammel imadunk érac; mert az Istenk sine ne
 " vala ő velle. A' Zebedens práis hűtra vettünk honyörögjék; mert
 " nem tudván a' Krisztus ahaxa arj, hűjában hűrik vala hű felől el-
 " dala mellett való ülé'skre. Haxmadik hogy a' felől hűdonyos-
 " sok legjünk, ha tehesége legyen, a' hű megfeleledés a' mit hűnk
 " hűdonyosagot vésen vésöl Sal Apł Rom. 12. ez igéket. Azon az v.
 " hi ga dny mūdheq, hű őrd segitségre hűjál. Es edohác a' Jy-
 " tek az ő honyörögjék mindenkor emlekedtet soktanak remi-
 " az Isten mūdheq a' vésőgárol, melyel az hűbeu meg vésőfésse,
 " hogy az a' hit segitségre hűnk, meg feleledhess. Az Isten je-
 " löl ngjan valám fánuk nem hűcedhetik, hogy mindenek meg
 " nem feleledhetnek, és hogy nem ahaxa megfeleledni, a' mit
 " hű m. Mat. 6. mind az egész Réfőben; De vadnak, hű a' Krisztus
 " hűcedhünk

" Azért a' Krisztusának ellenzői, nyilván való igazsággal megval-
 " táratják ezek közzöneteket leteleiben, ill. ennépkeze névén: Ke-
 " gyelem és Békesség az Istentől, a' Krisztustól és a' magyarázóktól.
 " Ezek általják a' kézet a' Krisztustól, ki Istennel jobban ül és uralko-
 " dál sz. Atyjánál. Illyen közöntő leteleit küldött Szent Szent mi Sze-
 " zant seniorokhoz az el múlt 1579. Esztendő és mostan Orvosi Gene-
 " deli Szentéről. Ezekbe valamerő szelvedeteket meg Sanyssótyak az Ist-
 " postalótt megvalóztathatatlan közönetek; lásd. 2 Pet. 1. 2. 2 Tim. 4. 3.
 " Sz. Pál általóttat képpen küldött ezek a' S. Krisztus névén: Rom. 16.
 " 20. 24. 1 Kor. 16. 22. 23. Gal. 6. 18. Eps. 6. 23. 2 Tim. 4. 22. Filem. 4. 25.
 " Mind lény; és több helyekből nyilván ki tezik, hogy az Apostolok
 " valóba kérték kegyelműt és békességet névén ezek az Istentől és Atyá-
 " tól, hanem a' mi Isten S. Atyától, a' hirtől mi rémüléstől az
 " Atyá Istennel rendeléséből a' kegyelem, mint mondatik Jan. 1. 16, 17.
 " Második: A' S. Atyától Istentől, az az lelki bizodalommal, mely van
 " a' mi ürességünk felől, az ő vérték valóságát általa, megfű-
 " nete és te-rapodtatása. Oka mind; mert a' hirtől nem úgye-
 " dik semmikepze való segítségre hívását a' Krisztus, ez okból,
 " hogy ezek az egy Atyá Istennel kétségére néz ez, azon ok-
 " ból hőrekedtek ezis, hogy nem kell szívunknek bizo-
 " dalomával ragaszkodnunk a' Krisztushoz; mert ezek az egy
 " Istent illet ez a' bizalelet; Erőháért illyenkepze magya-
 " rázzák a' Krisztusban való hitet, hogy el kell tűnni, az ő
 " tanítását, hogy Istentől adatot Sanyssóty, Szent Sze,
 " igaz Messias, is szelvedjék az ő Atyjánál akaratját,
 " melyet ő hinderec mi néhünk. De ez a' magyarázat a' Krisztus
 " való hit felől igen sovány és izetlen; mert ezek annyit ríde-
 " znek Krisztustól mint egy Propetából, kinek szavát el kell tűnni,
 " hogy Istentől van, és a' hi a' Propeta szavát veti meg, Isten szavát veti
 " meg; Hol van pedig a' megírva, hogy a' hi képen valamely Propetából
 " vagy Apostolban, amah ővök elere van: Oda fel bizdegeten meg-
 " bizonyítam, hogy a' Krisztusban való hit Istentől akaratjából van,
 " és Isten szelvedeti mi bennünk, hogy Sanyssóty az ő szaván, hirtől né-
 " hünk ürességünkre ígért volt kezdetől fogva, megis adva. Epe-
 " dik az hit egyez az Atyá Istentől való kérel; mert Jan. 12. A'
 " hi ő benne képpen, nem ő benne képpen, hanem az ő Atyjában. Oka
 " ez; mert az egyetlen egy Sanyssótyban való hit, névén az lat' Sanyssóty
 " Istennel és Atyjánál kért, és a' hi kért a' Sanyssóty, ő általa bi-
 " zik az Istentől, hi ő néh Atyá. Továbbá: A' Krisztus való
 " hitnek illyen erje és jutalma van, hogy az által bennünk meg-
 " borsát aris, sz. lelkek ajándéka adatik, lelki meggyűdésül,
 " és megbékéllik az Istennel, az által az Isten szívünk meggyű-
 " rása, az által lelki üdvé és szomszaga meggyűdésül, ve-
 " gyzete az által örök életnek ajándéka adatik, melyekről
 " való bizonyítággal valra radnak az új Testament. Könyvei.
 " 1. Tim. 4. 23. 1. Thes. 5. 28. 2. Thes. 3. 18.

Harmonik.

Harmadik: A miű Frességúnak, mely ragyon fundálva az Isten-
 től a Kristus Jézuson, teljességgel való fel-bontása, és
 elváltása következik. Ohá miér: Mert az Istennek Angja-
 la a' p'gántatva Messiasnak az p'űz méhébe, meg p'ülete se elő
 illjen nevet ada, mikor Jozsefnek meg jelent vha a' almában. Mat.
 1. Ne jely hozzád remi a' Mariác a' re jeleségedet; mert a' mi nál-
 la van p' lélétől p'armarott az, p'ő p'üt pedig, és Iud az ő p'
 Ismét p'ülete se hibe az Angjal a' p'ap'váltó ért hírdeti a' Messiasról.
 Luc. 1. M'jéljeth; mert imé hírdeték t'ri népek nagy örömeccz mert mag
 p' Péterét e' nevetet jeltől illjen vallást rón Act. 17. Mindeu mag-
 ban p'érted az emberi Nemzet v'rt; az üresség; mert ne adarcot
 az ej alac p' Immar az ellenkező jél ez üresség Jézust az üres.
 Jozsef egy gundamentumát imer okoskodással v'ntja el: Sah egy
Angjmond; az üresség Isten, és minsten más. Ezt az ő p'p'esse-
 get másholnak ne adja, sem Angjalokt, sem emberett, azért a'
 Kristusnak sem adója, sem adra? Felelet: Reaucter réclj-
 jét ez, hogy nem tudják a' p' I'ra'sbéli monda'sohat megiala, p'ra-
 mi, és az üresség gundamentumát illjen valamely b'torrággal
 mérük fel. J'abor'at'ni, azért illjen fejtet kell tenni az ellenkezőben:
Sah egy az I'ra'sbéli Isten, t'ri omni magától való, hi mastól ne
rette az ürességre való hatalmat. Dezz eger az Isten p'p'esse-
 ge senkiel másd'nak nem adarcot, minthogy nemis adarcot.
 De az ő J'p'banis h'lfölképen való p'abadító adarcot Isten-
 az Isten népének, mint v'lt Mózes, Aron, Jozsef és Chaleb, és a'
 több Hadnagjok, Birák és Királyok, ezek is monda'nak I'ra'sbéli.
 Az örök ürességre pedig, mely a' büntől is h'ar' az a'ról való
 p'abadítás, nem adarcot egy alac többnek senkiel, hanem az egy
 U' J. Christush, az elő Istennek tulajdon p' lélétől az ő erejé-
 től p'gántatva f'ának, hi azért monda'k ő egyetlen egyének k'nni.

Negyedik: Valami néz a' Kristus Jézust p'ere'ttve, az elő re-
 ménségre, az ő néhi való engedelmre és p'olgálatra, az
 mind fel bomol és semmivé v'p'ő. Ohá miér: Mert minden
 minljen modon okoskodnak a' Kristus Imada'sának ellenségi:
 Az Isten p'rauct'olra hogy csak őtet p'ere'st'ük mindentek jeleset,
 ő benne v'essük reménségünket, ő néhi engedjünk és p'olgálatunk
 hova' marad minmar a' Kristusnak p'ere'tt és a' többi? De oda
 jél való I'ra'somban j'ok bizonyá'olhat meg mutatam az U' J.
 J'p'banol, hogy a' Kristus p'ere'ttünk kell, ő legjen a' miű d'ic'os-
 s'igünkt reménsége, ő néhi Isten akara'ójától engedjünk és
 p'olgálatunk kell. Annak ok'ért imer a' p' I'ra'snak igaz p'lyasa
 és legjenes cértelme: Az egy önmön magától való bizony örök
 Isten az Angjot csak önmön maga mel'v'aj'ért és p'rauct'ol-
 lat'ért mindenek jeleset kell p'ere'ttünk, reménségünket minden
 dolgánkban ő benne kell helyke d'ectünk, néhi kell engedjünk
 és p'olgálatunk. A' Kristus Jézust pedig az Angj Isten-
 től és az ő p'rauct'ol'aj'ért kell p'ere'ttünk, és ürességünktől való remén-
 ség.

" Jégmhet kell ő benne helyheztesünk, az ő tanításának és
 " parancsolatajának engedelmünk kell, úgy mint Isten követének
 " és fiának, néhi polgármunkis kell, mint megvaló Urunké,
 " és hisz az Isten mindenekben feljül rendelt, az ő házában,
 " mely ő teste, hogy annak üdvösségét és megmaradását adhasson.
 " Ef. 1. 5. Micsoda észre vesző és írtet nélkül való emberek azok,
 " a' kik észekben nem vehetik, avagy inkább nem akarják rémüni
 " mindenütt az Isten és a' Krisztus iránt való hűltömböreg?
 " Sőt a' Polla'sohnak és tfelekedetté módjábanis. Sain a' Krisztus
 " J. ő maga ezekben vala brüst sebes. Az én tudományom is: úgy
 " mond: Nem enyim, hanem az én Atyjaimé. Imé: A' bese, mel-
 " lyet én szolok adé, a' ki engemet el-hűltömt. Imé: A' tfeleke-
 " dett, mellyeket Atyjaim adott imékben, és mellyeket Atyjaim
 " tfelekedék én bennem, azok te'nek bizonyosságok én felöltem,
 " hogy én Atyjaimtól vagyok, Atyjaim én bennem, és én Atyjaimba. A-
 " tjaim és én egyek vagyunk. Mert oh egyik valak az Atjától
 " vea Isteni erőben vagy hatalomb, és egyéb akarat, tfelekedet.
 " Ötödik: A' Kristus által kiad való be' menetelünket az
 " Istenhez, és azon Krisztusban való életünket és fel-táma-
 " dásunkat el-köntja az a' Vallás a' Krisztus nem Imádatával.
 " Ohá imé: Mert illjen magyaráz atot te'nek a' Krisztus imé
 " mondásába: Jan. 14. En vagyok az élet, a' valóság és az élet.
 " Jan. 11. En vagyok az élet és fel-támadás. Az az: A' Krisztus muta-
 " tott nekünk tanításával utat az ő Atjához, ha akaratja
 " tfelekedjünk, életet és fel-támadást azon tanításával ad. Mert
 " a' kik jót tfelekednek, élnek a' fel-támadásnak általa, a' kik go-
 " noszt tfelekednek, örök halálra mennek. De vedd észre,
 " hol vagyon a' tévelygés: Nem csak tanításával mutatott
 " nekünk utat a' Kristus, és azáltal életet és fel-támadást adta
 " az Isten országára, hanem önmön magát mondja lenni utat
 " Atjához, mint hogy utánna veti ez igéket: senki nem mé-
 " gyen Atyjához, hanem csak én általam. Sz: Pa'l ezért bizo-
 " nyítja mondrán: Eps. 2. a' Krisztusról: ő a' mi békefőnök,
 " hikec néptől egyet tfinált. Imé: Mert ő általa vagyon me-
 " netelmünk mind le-öntés: az az kidoznak és fogányoltás!
 " egy lélekbe az Atjához, Azonképpen életünk és fel-táma-
 " dásunk a' Kristus J. önmön maga az ő Atjától vea Jata-
 " lommal. Mert yj koll. Jan. 5. Mint az Atja halottakot tá-
 " maszt, és életet, úgy a' finis a' hiket ahát megelevenít. Ohá
 " adja mondrán: Mert az Atja senkit nem írtel, hanem min-
 " den írtetet adott az ő fiának, hogy minden kispelje az Atjác,
 " úgy a' finis; Imé továbbá illjen ohá adja: Mert mihegy
 " önmön magában az Atjában van az élet, úgy adta az ő
 " fiába való életet, és hatalmat adott neki az írtet, mert
 " emberek fia. Ezen dolgot nyitárbz magyarázta misua
 " Jan. 6. ezt mondrán: A' mint el-botsárvá engemet az élő Atja,
 " énis

enis' e'lek az en' Atjámert, cheppen a' hi e'ben engemet /: az az "

hiszen én bennem: /: ős el' en' erecem. Ennek oháer Pál st. "

postalis a' Kristusban való lelhi éleceöl illje igékkel ír: "

Phil. 1. E'letem eméhem a' Kristus, és az Salát nyeregeu. "

Isméc: Kevánom hi mulvomat, és a' Kristustal egy ut' letam. "

Másut Gal. 2. En a' törvény által a' törvének meg dolva, "

hogi a' Kristusnak élnek. E'jña a' Kristustal megpedica, "

e'lek azért, de nem én, hanem él a' Kró én bennem. A' melly "

élecepedig e'lek e' restbe, az élo Jólz ei omón magác adra erce. "

Hatodik: A' Kristus Jeshu mostani Urasága és Országá- "

sa, melj van a' jel-magafatalcátósh és Istennel jóbjá- "

ra való ültetésbe, teljestéggel megtagadtatik és ve- "

tegnülceit. Oha imer: Mert omón magók irjá- "

tagadhatatlaml, a' hi koutjá a' Kristus miadásat, "

hogi mostan femmi Urasága és Orzága nintje a' Kró, "

hanem a' jel-tamada's után, mihoz az itilece el jó, akkor "

re'pen az ő Atjától Uraságot, és ez földi Orzágot. E' pe- "

dig a' Vallás vsahodik imer nyitván való p: Trásbeli kik- "

kelekkel: Mat. xi. Mindenki nekem adotta az en' Atjámól "

Cap. 16. Bizony mondóm tñ nektek, vadnak az ia állók kór- "

2ül, kik addig halálo nem kóstolnak, míg meg nem lát- "

ják jóni az embernek Fiát az ő Orzága. Ezt pedig "

mondta Jeshu nem az ő utolsó el-jövederöl, hanem az "

ő lelhi Orzága nak hi jelentéséröl, mihoz a' p: lelhet hi "

onté Menyéből m'zes nyelkelek hípeben, és külvüboró jel- "

rekkel poltatá az Apostalokat, és hatalmas fudáhat fe- "

lekedte ő általak. Olvad meger helyen való magjarázat. "

jat Musculus Dusanusnak. Mat. 28. Adotta eméhem Luc. 22. Mon- "

da Jeshu az ő Tamévájit: In vadok a' hi megmarádraték en' re'p "

és en' rendelék nektek Orzágot, mi képp az en' Atjám rendelék nékem. "

Jan. 3. K. János a' Kristustól illje vallást re'ben: Nem mérték fém "

ad az Jd ennek p: lelhet, az az: erót és afándéhot. Az Atjám sereki "

a' hint, és mindenehet ő neki kezében adta. Jan. 12. mondta Jeshu: "

Most e' világnak itileki van, most e' világnak Jeshu nek hi re'eték, "

és en' Jd e' földöl jel magafatalcátóm, az az: jel pedica e'ce, mind e- "

neket en' kózzám vuydok. Act. 2. Bizonyal tudja Izraelnek "

mindentfeledje, hogi Urak, Kristustá törce az Isten e' Jeshu, hi tñ "

jel pedica e'ce. Fil. 2. Es mind nyelv vallást re'jeu, hogi Ur a' K. "

J. az Atjám Isten dítförögében. 1 Kor. 15. Ugyan megjelent az "

Apostal meddig tart a' Kró v'alhódása, és az ózon udor magja- "

zássa az ő megjelene'se napjáról, mondá: A' után azok rá- "

madnak jel, hi a' Kristuse, az ő el-jöveder. Mindjárt re'je mi- "

hoz megadja az Orzágot az Imék és Atjának, midon eltröl "

minden fudélemseget és hatalmástigokat, mert fúntok ő neki "

v'alhódni: jel megérred az igéket: /: mind addig, miglen mind "

elleneséje.

" ellenségei lábai alá vezetői. Az utolsó ellenség az hatal elvontl
 " k. Pál Apstó e' magyarázatjából ezérik hi értelme a' Krisztusnak
 " Atya jobján való ülésének, melyről szólott Dávid. Solt. III. Mon.
 " Da az ige az én Uramb, ülyt. minden minden ellenségeit lábam
 " alá vezetői; mert nem egjéb euek értelme, hanem az érvallódása, az.
 " szájla'sa. De mivel D'gyi oda fel e' h'nyjessébe tövbb befűdel
 " iram a' Krisztusnál telhi szájla'st, elég legyen volla az érte-
 " den emlekednem. Sőt emjű szól se iram volna mosta jeltol-
 " keide hie Predikatorok, h'it a' török birodalma alac laknak,
 " az ő levelek h'nyjessébe erre, mely levelebe penjegernek avat, hogy
 " Dávid ferenczuel nagjobb ügyet és gondot adnak nékim elvontl.
 " mert a' Krisztusnak e' jolden való érvallódásait az itélet nap
 " után jégatnak frászat, hogy aróh'ol hi heresték. Ezek a' Predi-
 " katorok egjib a' Semerávi, másik a' Smiandi. De p'nyjessé e-
 " zeknek a' Bibliá'ok vagasztrani a' Lidok Rabinusit avagy ma-
 " gyarázó doctort, és a' Szóköhök Akkorájat és Aljuxhai-
 " jat, ngj telik hi ügyekedések, h'itömben nem.

" Hetedik: Azon Krisztus J'uszt igiretüs, mellyeket tea
 " vata Janitruájának az ő jelenvölta jeltöl meijbe fel me-
 " neje után, és minden tfelekedetüs meijböl meg Janus-
 " salvath, és igj az Uj Test. Frások haragságotól találtath leuui.
 " Ohá muez: Mert holva azt valjék mind tfelekedet, mind Frá-
 " sohkal, hogy üreskedik a' Krisztus meijbe, és itak vársbau vajjou,
 " semmi gondot az ő Házára né vifol, sőt nemis tud minket,
 " és ohajta'smhat megsem halgachauja, ebböl mi h'nyjessé-
 " hetik egjéb, hanem az, hogy itak hejábau való igiretekkel le-
 " geltece, avagy s: megbotasson ő sz: felsége emnehem, ngj igj kell
 " renom: s' falogatta a' Janitruáj'shat. Szóbbá ismet a' h'nyjessé-
 " kedik az ő Vallásokból; hogy h'nyjessé itak az Apostalok,
 " az ő Meijben jelt meijbe után való tfelekedetéről. Vegre: s'
 " Lidoknak és Szóköhök muez mond' s'oh erő f'it en' s' töllek,
 " hogy sabadok volnak az ő Janitruáj' mit itak jeltölle, mint
 " mesterekről, az ő hozzája való szerelmehet. Eképpe olljanna
 " tébil az Uj Testm Frásit, mint az Egepus j'abulajic, vagj egjéb
 " mestereggel t'male meséket.

" Nyolczadik: Ama' drágala'ost Aplnak, a' Krisztus vála'strott
 " edeijének Pálnak, az ő sok intési kére'si, h'nyjessé s' keu-
 " sz'v'itési és parantfolati az Memek és a' Krisztus
 " nevtre és az ő látására mind hejáb valok le'snek.

" Ohá muez: Mert mit használt ő ere'kel, és mostanis mit
 " használnak magyarázatjával a' g'nyjessébe, ha nem tud,
 " és nem lát minket a' Krisztus? De meg az Angjalok is tudnak és
 " látanak minket; mert Pál A. azok látásárais on'fol minket Kö-
 " nyjessérel. 1 Tim. V. 21. és a' Krisztus J'uszt igj jeltölle, ngj
 " önk'nek egj b'nyjessébe embe'nek megte'ren és el'én, sz'brai ngj
 " a' g'nyjessébe h'nyjessébe Angjali látaják az ő Atyjának örzájat, hi
 " meijeből

" Heb. 2. Ezeket helleit az Arjapialat hasonlónak lenni, hogy
 " régalmat és hűsítő Pap volna azokba, melyeket Istenül helle-
 " netfelekedni, a' népnél büntetnek meg, sőt a' sára, mert ebbe
 " hogy ő megkísérte, legióséggel lezet a' dote, kik megkísérte.
 " Cap. 3. Erőháit p: Arjapial. kik répesek vadtak a' Menyei hűsítalra,
 " regjétek epechbe a' nni Vallásunkat Apostalat és p Papját, hogy hiv
 " annak, ki őre vudlot, mihegyen Mozesis minden ő házában. Cap. 4.
 " Amaloháit p aragi, nagy Papunk lenni, ki által ment az, egehen, sar-
 " tók meg a' nni Vallásunkat; mert mintgen néhünk oly fő Papunk,
 " ki meg nem indultatna a' nni újavaly áintul érzésed, hanem ki
 " mindenképp megkísérte hasonlo módon mi hűsítal, a' bün-
 " töl el vátra. Arjapial járuljunk bizodalommal a' kezjelembé p-
 " ti eleiben, hogy régalyot újerjünk és kedret taljunk az alkalma-
 " tos időben való segédletre. Cap. 5. Dolleket a' Jépus jui vala,
 " de mégis tanult engedelmét azoktól a' melyeket pünköszt, és meg
 " fő helleccoreu, arjapial, kik ő néh engedelmesek voltak, de a' vlt
 " örök üdresz egehen, Istenül vezerek néh néreccoreu fő Papok,
 " Melikiszedeknek rendi pünköszt. Cap. 7. E' Jépus mindhogy örök-
 " ké megmarad, azért van örökhe való Papja. Es erőháit
 " teljes vltahyppen üdreszeken azoknak, kik ő általa Júdez, me-
 " nek, mind örökhe éleu e' régre, hogy esedekük azokert. Mert
 " illet illyenül kenny, hogy mi néhünk lenni Jépus, ártatlan és
 " fereletem nélkül való Papunk, ki hűsítal való Jépus a' bünö-
 " söstől, és az egehen magass lét. Cap. 8. A' Kristus néh
 " a' kezékel e' fmalé pünkösztében ment be, melyek példái vltak
 " az igaz pünkösztében, hanem a' Menybe ment be, hogy mosta
 " ott jelen legyen Istenül rehinteti előt mi éreünk, nem
 " hogy jhalzon aldrza magát mint a' fő Pap minden e' bűben
 " be megjén a' pünkösztében az idegen rék által. Ezek jeleu
 " hűsít a' p: János kereléből egy mondatit nagyobb erősejere.
 " 1 Jan. 2. pünköszt hát háim ederet ikom tñ néhök hogy ne
 " rékerezek, és ha ki rékerezdik, pünkösztünk van az a'
 " tyánul, a' mar igaz Jépus Kristus. etc.

" Tizedik és Utolsó: A' Kristus Jépus az ő itelő-Biro-
 " sága hejában hirdeti az új Jépus, és egy meg-
 " kamissitátik mind a' KR mondatit, s mind az Apo-
 " staloknak sok és erős tanúbizonyosságok. Oka inez:
 " Mert minden azok cheppen ikonak és pólak a' KR felől,
 " hogy egy helyen vagyon be pglalra az ége, sem lát, sem tud
 " minket, nem is haldaaz esedekük és ohajra sün hat,
 " mihegye tehet itelőre hűsít hűsít beside és e' fele kedek p-
 " rint. Sőt a' Menyei itelő Birónak, a' pünköszt titkatis
 " kell látni és a' pünköszt itelni. A'lyen pedig a' KR, kikől p:
 " János az ő Menyei látásáról írt könyvébe azt írja, hogy az
 " Afjabeli hec gyülekezések Augjalinak az az Pástorok kerelék
 " iratán

iratán, minden leheliben azt mondja: Tudom a te felekedésed, "
 mmuaidat, békefézes híreséde, ipó mórénaságidat, fantregidit, pe- "
 rettedet, fogzálatodat, hitedet etc. Erős mondja azok tököre: "
 En rajzok a pírnek és veséknek vizsgálója, araji hi tudakozója, "
 és mindeszeknek jzerek az ő felekedet pírint. Olvasták meg "
 az hiv kézreket ez lehelhet. Apoc. 2:3: Rézbelbén. "

Mind emji Ipponúságot, retlueres, Istentelen és rántónat "
 Felely-géséket, és a teljes Ty Testamentumnak jel jrdicását "
 és röntásat mit joda lelhi isméréti ember pórédhoni el? "
 Raiva minden dohtal azoknak a Januóhunk és egyéb rend. "
 beli embereknek az ő Vallások, Kik a Kristus Jofust hi re- "
 heptik az. Tya Istennel minden képelektől, nem érven a p: "
 Fra'sohnak egyenes ptyását. Mert meg vilajdván az ő képele- "
 teknek rendit és módját, melyet megmutattam é Könyveid. "
 nek első részbe; semmiképpen nem adjuk a p képelet, "
 mely az egy Istennel az Arjának tulajdona, az az Kristus "
 hiamaóól rendelteté és récetett Urkái, és ugyan adontol "
 ret mindenkert. Igal ez azoknak minden veszegejék "
 feje és vége, hogy miképpen a lidó nép nem akar a az el- "
 himni, és ez vallást el-pórédni, hogy a Jofus vha a messi- "
 at az ő királyok; Azonképpen ezek nem akarják el-himni, "
 nemis pórédhetik el ez vallást, hogy a Jofus mosta Kristus, "
 és a lelhi király legyen Isten országába, és nem akarják "
 hogy az ő gyülekezésekben valódjék. Azért bé teljejék "
 ő sajátok a Kristusnak imer mondásá, mit a lidókon: Chri- "
stus hi voltok az Isten országá, és adatik oly népnek, mely "
gimnótesik rrenti. Mat. XXI:

Quod condemnatio Francisci Davidis dedit Occasione
 Introducendi Jesuitas in Transilviam, habet supra p. 187.

Actis de Francisco Davidis,
 et de Adnexis ejus.